

Warszawa, dnia 10 marca 2014 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

BM-1-071-69/14/13

DPrC – 071 - 7/14

dot. BPS/043-48-2090/14

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 11.03.2014 r.

nr. 974 podpis. M. Pańca

P. J. Gidewicz
SECRETARIAT

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 12.03.14

nr. 1468 podpis. J. U.

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie pani senator Janiny Sagatowskiej z dnia 30 stycznia 2014 r., w sprawie minimalnej wysokości opłaty egzekucyjnej, przesłane przy piśmie Wicemarszałka Senatu z dnia 4 lutego 2014 r., uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z przepisem art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1376, z późn. zm.), dalej: „u.k.s.e.”, w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Minimalna wysokość opłaty egzekucyjnej pobieranej na podstawie art. 49 ust. 2 u.k.s.e. również wynosi 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Należy się zgodzić z twierdzeniem, że w niektórych sprawach minimalna opłata egzekucyjna jest wyższa od egzekwowanego świadczenia. Zjawisko to wynika z przyjętego modelu opłat egzekucyjnych.

Opłaty egzekucyjne pełnią trojaka rolę. Pierwszym ich celem jest finansowanie kosztów działalności egzekucyjnej komorników. Państwo nie finansuje bowiem tej działalności. Drugim celem opłat egzekucyjnych jest dostarczenie komornikowi i jego bliskim środków utrzymania (przychód z opłat po odliczeniu kosztów działalności egzekucyjnej jest dochodem komornika). Trzecia funkcja, określana mianem funkcji stymulacyjnej, wyraża się w tym, że wysokość opłat egzekucyjnych powinna motywować dłużników do dobrowolnego regulowania zobowiązań, zapobiegając konieczności inicjowania postępowań egzekucyjnych przez wierzycieli.

Do kosztów działalności egzekucyjnej należą koszty osobowe i rzeczowe, ponoszone w związku z prowadzoną działalnością egzekucyjną; koszty ochrony zajętego mienia i niezbędnej ochrony osobistej oraz ubezpieczenia mienia kancelarii i własnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej; koszty przejazdów w miejscowości będącej siedzibą komornika, korespondencji, obrotu pieniężnego, przewozu drobnych ruchomości niewymagających transportu specjalistycznego; obowiązkowe opłaty na samorząd komorniczy ponoszone zgodnie z przepisami ustawy oraz inne koszty niezbędne do wykonywania czynności egzekucyjnych oraz czynności przewidziane przepisami ustawy.

Należy zauważyć, że głównym segmentem egzekucji jest egzekucja świadczeń pieniężnych, w której opłaty są pobierane od dłużników proporcjonalnie do wyegzekwowanych kwot. Istnieje zatem powiązanie wysokości dochodów komornika ze skutecznością prowadzonych egzekucji. Z pobranych opłat finansowane są również koszty działalności egzekucyjnej w tych sprawach, w których egzekucja okazała się bezskuteczna.

Jeśli chodzi o kwestię wysokości opłat egzekucyjnych, to nie ulega wątpliwości, że ustawodawca winien ją ukształtować na takim poziomie, który z jednej strony będzie chronił osoby obowiązane do ponoszenia opłat przed nadmiernym obciążeniem (opłata egzekucyjna nie może być swego rodzaju karą finansową), a z drugiej będzie zabezpieczał prawidłowe funkcjonowanie całej egzekucji, skoro – jak wyżej już zaznaczono – koszty działalności egzekucyjnej pokrywane są właśnie z opłat egzekucyjnych.

Należy dodać, że dłużnikowi przysługuje środek prawny umożliwiający obniżenie opłaty, nawet jeżeli została ona ustalona w wysokości minimalnej. Przepisy art. 49 ust. 7 – 10 u.k.s.e. przewidują bowiem, że sąd, na wniosek dłużnika, może obniżyć wysokość opłat egzekucyjnych.

Z przytoczonych wyżej względów decyzja o obniżeniu opłat egzekucyjnych winna być poprzedzona bardzo szczegółową analizą wpływu takiej zmiany na funkcjonowanie egzekucji. Konieczna jest zatem analiza przybliżonego progu finansowej opłacalności działalności kancelarii komorniczych, zwłaszcza tych niewielkich. Ministerstwo Sprawiedliwości nie dysponuje informacjami pozwalającymi na przeprowadzenie takiej analizy (np. danymi dotyczącymi wysokości wpływów z tytułu opłat albo wydatków związanych z prowadzeniem kancelarii). Uprzejmie informuję, że tego rodzaju analizę opracowuje aktualnie Instytut Wymiaru Sprawiedliwości i dopiero na jej podstawie będzie możliwe podjęcie decyzji co do zainicjowania prac legislacyjnych zmierzających do zmiany minimalnych progów wysokości opłat egzekucyjnych.

Z wyrazami szacunku,

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królikowski
PODSEKRETARZ STANU